

B Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Weerstandsvermogen

Een risico is een onzekere gebeurtenis met ongewenste gevolgen voor de gemeente. Deze gevolgen kunnen beleidsmatig en/of financieel zijn. Bij het weerstandsvermogen ligt de focus op de financiële gevolgen van risico's. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen. De weerstandsratio kan berekend worden door de beschikbare weerstandscapaciteit (hoeveel niet bestemde middelen zijn er beschikbaar) te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's op te kunnen vangen).

Voordat dieper ingegaan wordt op de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit wordt hieronder de weerstandsratio weergegeven zoals berekend voor begroting 2020.

Weerstandsratio = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Weerstandsratio = € 8,1 mln. / € 2,4 mln. = 3,3

Kengetallen

De kengetallen geven zicht op de financiële positie van de gemeente Weesp en bieden de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. Deze kengetallen maken inzichtelijk hoeveel (financiële) ruimte de gemeente heeft om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kader stellende taak van de gemeenteraad. Na de beschrijving van de risico's worden de kengetallen weergegeven en toegelicht.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit bevat alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid aangepast moet worden. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

(Bedragen x € 1.000)

Beschikbare weerstandscapaciteit	Begroting 2020
Algemene reserve	6.126
Stille reserve	
Onbenutte belastingcapaciteit	2.012
Niet ingevulde begrotingsruimte	
Post onvoorzien	30
Totaal	8.168

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin of voor het compenseren van incidentele exploitatietekorten en dergelijke. De algemene reserve is vrij aanwendbaar. Naar verwachting zal de stand van de algemene reserve € 6,1 mln. bedragen begin 2020. Voor een overzicht van de reserves wordt verwezen naar de bijlage in deze begroting.

Stille reserves

a. Materiële vaste activa

De meeste gemeentelijke eigendommen zoals schoolgebouwen, culturele centra, sportvelden, het gemeentehuis en de gemeentewerf worden gebruikt voor de uitvoering van gemeentelijke taken (duurzaam verbonden aan de bedrijfsuitoefening) en blijven daarom buiten beschouwing. Op grond van een inventarisatie kan gesteld worden dat in de gemeente Weesp geen significante stille reserves besloten liggen in materiële vaste activa, die niet aan de bedrijfsuitoefening zijn verbonden.

Daarnaast zijn er nog gronden in eigendom die verkocht kunnen worden en waarvan de boekwaarde ver achter de marktwaarde ligt. Op dit moment is er geen inventarisatie van dit soort stille reserves

beschikbaar. Een kanttekening moet hierbij wel gemaakt worden. Conform vastgesteld beleid worden winsten uit grondverkoop in principe gestort in de egalisereserve.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt in eerste instantie het minimale niveau van de belastingtarieven in acht genomen bij een artikel 12 aanvraag. Hiermee wordt bedoeld dat als een gemeente een aanvraag om extra steun op grond van artikel 12 indient, eerst de tarieven moeten worden verhoogd tot een bepaald minimumniveau.

Voor 2020 heeft Weesp een onbenutte belastingcapaciteit van € 2 mln. Hieronder wordt een toelichting op de berekening gegeven.

Percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar "t"*	0,1853%
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentage van de gecorrigeerde WOZ-waarde 2019	0,1252%
Verschil	0,0601%
Onbenutte belastingcapaciteit (€)	2.012.129
*) Het percentage is vastgesteld in de meicirculaire 2019	

Niet ingevulde begrotingsruimte

De begroting is sluitend en derhalve is er geen begrotingsruimte.

Post onvoorzien

In de begroting en de meerjarenraming is jaarlijks een bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen van € 30.000. Bij voorstellen waarvoor de post onvoorzien wordt benut als dekkingsmiddel geldt als toetsingscriterium dat het voorstel in beginsel dient te voldoen aan de 3 O's (onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar).

TOELICHTING RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

1. Gewaarborgde geldleningen

Het bedrag aan gewaarborgde geldleningen is eind 2018 € 1,72 mln. Het merendeel van deze uitstaande leningen bestaan uit afgegeven hypotheekleningen.

Tot 1998 stond de gemeente samen met het Rijk garant voor afgegeven hypotheekleningen. Bij gedwongen verkopen werd de gemeente aangesproken op het financiële tekort. Na 1998 worden deze garanties niet meer verstrekt. De functie van de gemeentegarantie is overgenomen door de Nationale Hypotheekgarantie. Het risico op deze oude gemeentegaranties is zeer klein en neemt jaarlijks af. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.

2. Achtervang

De Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is een borgstellinginstituut voor de sociale huursector. Haar doelstelling is om te zorgen dat woningcorporaties toegang tot de kapitaalmarkt krijgen en leningen kunnen aantrekken tegen zo laag mogelijke kosten. Dit komt ten goede aan de huurders van sociale woningen.

Borgstelling door het WSW is alleen mogelijk als het Rijk en gemeenten een minimaal garantieniveau van het WSW garanderen. Dit is de achtervang. Door deze constructie kunnen corporaties goedkoper financieren. Om dit mogelijk te maken is een zekerheidsstructuur ontwikkeld waarbij sprake is van drie lagen:

De primaire zekerheid: Deze wordt gevormd door het eigen vermogen van de woningcorporatie. De secundaire zekerheid: Deze wordt gevormd door het vermogen van het WSW. De tertiaire zekerheid: De achtervang door Rijk en gemeenten.

Wanneer een corporatie rente en aflossing op een WSW geborgde lening niet meer kan betalen dan neemt de WSW de betaalverplichtingen voor de lening over. Wanneer het WSW de betaalverplichting niet kan voldoen moeten Rijk en gemeenten bijspringen door renteloze leningen aan het WSW te verstrekken, waarbij het Rijk 50% van de leningen verstrekt, de schadegemeenten 25% en alle achtervang gemeenten de resterende 25%. WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein, of zelfs theoretisch.

3. Openeinderegelingen

Sociaal domein

De budgetten in het Sociaal domein zijn openeinderegelingen. Uitgaven in het kader van deze regelingen zijn nauwelijks te beïnvloeden en hoeven niet synchroon te lopen met de rijksvergoedingen, waardoor deze regelingen een financieel risico met zich mee brengen.

Beheersmaatregelen:

1. permanente monitoring budget om actie te kunnen ondernemen
2. inventariseren aantallen lopende trajecten
3. financiële reserve aanleggen
4. verschuiving in prioriteiten gemeentebegroting
5. kosten baten op lange termijn onderzoeken
6. samenwerking onder meer op financieel gebied, spreiding financiële risico's in de regio

(Bedragen x € 1.000,-)

Sociaal domein	Rijksmiddelen	%	Risico- bedrag
<i>Sociale Zaken</i>	5.600	10%	560
<i>Jeugd</i>	3.296	10%	330
<i>Participatie</i>	1.196	10%	120
<i>Wmo</i>	3.646	15%	547
Totaal	13.738		1.556

Wmo abonnementstarief

Een risico in het sociaal domein is de aanpassing van de eigen bijdrage voor Wmo voorzieningen. De inkomensafhankelijke bijdrage is een vast tarief geworden. Door invoering van dit zogenoemde abonnementstarief zullen de inkomsten van de eigen bijdragen van inwoners fors dalen. Gemeenten zijn vanaf 2019 hiervoor gecompenseerd in het gemeentefonds. Echter zal geen compensatie plaatsvinden voor de mogelijk aanzuigende werking op de Wmo voorzieningen. Op dit moment zien wij nog geen grotere vraag in tegenstelling tot in de andere gemeenten van de Gooi- en Vechtstreek. Het valt dus niet uit te sluiten dat er de komende tijd toch een groter beroep op deze voorziening zal worden gedaan.

Sociale Zaken (SoZa)

Overdracht taken participatiewet: Per 1 januari 2020 gaan de taken op het gebied van de participatiewet over naar Amsterdam. Uitgangspunt bij de overdracht is dat we zo veel mogelijk gaan werken volgens de verordeningen van Amsterdam. Op dit moment worden de verschillen geïnventariseerd. Over het algemeen is het minimabeleid in Amsterdam ruimhartiger. Dit zou dus tot een kostenstijging voor Weesp kunnen leiden.

Leerlingenvervoer

In 2020 wordt verder gewerkt aan het verbeteren van het doelgroepenvervoer per 1-1-2021. De regio Gooi en Vechtstreek legt hiervoor de komende maanden de regiogemeenten een plan voor op welke manier zij dit denken te bereiken. Dit kan door middel van inbesteden of aanbesteden. Hierbij wordt ook gekeken naar de opties die Amsterdam heeft te bieden. Het leerlingenvervoer betreft een openeinderegeling, dus naarmate er meer/minder kinderen gebruik van maken kunnen de bedragen hoger/lager worden.

4. *Risico rioolleiding in de Vecht*

De gemeente Weesp heeft een juridisch conflict omtrent de rioolpersleiding in de Vecht met Antea Group en het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Het Waterschap heeft de gemeente Weesp aansprakelijk gesteld voor een geschat bedrag van € 1 mln. en Antea Group heeft aangegeven een schadeclaim neer te leggen bij de gemeente Weesp, waarvan de hoogte nog onbekend is.

Vanaf eind 2018 wordt er door de partijen gewerkt aan een schikking met de insteek om eind 2019 een vaststellingsovereenkomst te ondertekenen waarmee alle aanhangige procedures komen te vervallen.

Beheersmaatregel: professionele juridische bijstand.

5. Risico natuurwetgeving

De beperking waar met de flora- en faunawetgeving tegenaan gelopen wordt is groot. Het risico dat een aantal gebieden in Weesp niet op de gewenste wijze beheerd kan worden is aanwezig. Gespecialiseerde juridische ondersteuning is noodzakelijk maar dit is vooraf niet in te schatten. Dit brengt een risicowaarde met zich mee van € 50.000 tot € 80.000.

6. Verbonden partijen

Het criterium om een rechtspersoon een verbonden partij te noemen is gelegd bij die partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Het risico is moeilijk in te schatten. Er zijn geen of weinig ervaringscijfers. De gemeente Weesp kent 6 verbonden partijen. In dit begrotingsjaar heeft Weesp bij de verbonden partijen een financieel belang van in totaal circa € 18,4 mln. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de financiële belangen die Weesp heeft bij de verbonden partijen.

(bedragen x € 1.000,-)

Financieel belang	
Verbonden Partijen	2020
Regio Gooi & Vechtstreek	3.134
OFGV	373
Veiligheidsregio	1.513
Tominggroep werkvoorzieningsschap	-
Reg. Historisch Centrum	138
Bedrijfsvoering SWW *	
Centrumregeling ambtelijke samenwerking Weesp-Amsterdam**	13.300
Totaal	18.458

* Beëindigd m.i.v. 1/1-20

** DVO m.i.v. 01/06-2019

Omdat eventuele risico's door de gehele regio en/of deelnemende partijen worden gedragen, wordt een laag risico ingeschat. In onderstaand overzicht wordt het risicoprofiel van elke verbonden partij (overgenomen uit de begroting 2020 van de verbonden partij) afgezet tegen het aandeel van Weesp in de begroting.

Beheersmaatregel: Verbonden partijen kennen verschillende verschijningsvormen en verschillen in zwaarte. Dit vraagt daarom ook om maatwerk ten aanzien van risicomanagement. Gemeenten kunnen niet alles controleren en moeten dat ook niet willen. De verbonden partijen worden (financieel) gemonitord en meegenomen in de P&C cyclus (zie ook de paragraaf verbonden partijen).

(bedragen x € 1.000,-)

Financieel belang	Belang	Risico-	Risico
Verbonden Partijen	Weesp	profiel	Weesp
Regio Gooi & Vechtstreek	3,7%	1.559	58
OFGV	2,7%	691	19
Veiligheidsregio	7,4%	1.238	91
Reg. Historisch Centrum	12,8%	n.b.	17
Totaal			185

De voornaamste risico's bij de verbonden partijen:

Regio G&V

Het uittreden van de gemeente Weesp uit de Gemeenschappelijke regeling wordt als grootste risico in de begroting 2020 van de Regio G&V benoemd. Het geschat financieel risico (frictiekosten) wordt gesteld op € 1,5 mln. met een kans op voordoen van 25%. Hieronder worden de vijf grootste risico's van de Regio weergegeven.

Regio Gooi en Vechtstreek	Geschat financieel risico	kans op voordoën	Financieel effect	Aandeel (%)
1 Uittreden van gemeente Weesp uit GR	1.500.000	25%	375.000	24,1%
2 Nieuwe inzamelstructuur	460.000	25%	115.000	7,4%
3 Vervangingsinvesteringen ICT	165.000	50%	82.500	5,3%
4 Ontwikkeling verwerkingstarieven recycling	600.000	50%	300.000	19,2%
5 Overigen	1.881.000		686.000	44,0%
Totaal (€):	4.606.000		1.558.500	100,0%

OFGV

In de begroting 2020 is de taakstellende bezuiniging en taakstelling als gevolg van het terugtrekken van de taken door de gemeente Lelystad aan de inkomstenkant van de begroting opgenomen. De OFGV blijft meer inkomsten genereren door meer taken voor de deelnemers uit te voeren.

Er is ongeveer € 40.000 gereserveerd in de begroting van 2020 voor een nieuwe taak bij de OFGV. Het betreft toezicht op de uitvoering van asbesttaken. Het is een basistaak voor de omgevingsdienst geworden en wij zijn wettelijk verplicht deze taak over te dragen.

Hiernaast komt bodem als taak onze kant op. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van gemeenten op het beleidsterrein bodem en ondergrond gaan veranderen. Dit heeft te maken met de invoering van de Omgevingswet. De veranderingen hebben financiële en juridische gevolgen.

Hieronder worden de risico's van de OFGV weergegeven.

OFGV	Geschat financieel risico	kans op voordoën	Financieel effect	Aandeel (%)
1 Indexeringen	175.000	75%	131.250	19,0%
2 Omvang takenpakket	625.000	50%	312.500	45,2%
3 Eisen aan de taakuitvoering	175.000	50%	87.500	12,7%
4 Opbrengsten	625.000	20%	125.000	18,1%
5 Ziekteverzuim	175.000	20%	35.000	5,1%
Totaal:	1.775.000		691.250	100,0%

Veiligheidsregio G&V

De samenwerkingsverbanden en de veranderende wet- en regelgeving zijn de voornaamste risico's bij de Veiligheidsregio.

Bij de samenwerkingsverbanden zijn de grootste risico's: Er is een bestuurlijk besluit genomen tot samenwerking tussen de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek alsmede de GGD Flevoland en deels de regio Gooi en Vechtstreek (GHOR). In 2019 zal een verdere uitwerking van deze samenwerking plaatsvinden. Het is zeer aannemelijk dat zich projectkosten, frictiekosten, inhuurkosten etc. kunnen voordoen om deze samenwerking te realiseren. In ieder geval zal een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld tussen deze partijen.

De strategische visie veiligheidsregio's van de Raad van Directeuren Veiligheidsregio's (RDVR) is dat de VRGV zich – naast haar traditionele uitvoeringstaak – steeds meer ontwikkelt als een regisseur op het gebied van (fysieke) veiligheid.

Veiligheidsregio	Geschat financieel risico	kans op voordoën	Financieel effect	Aandeel (%)
Rijksbijdragen:	100.000	50%	50.000	3,0%
Veranderende wet- en regelgeving:	1.245.000	0- 75%	275.500	16,4%
Inkoop en facilitair	400.000	0-30%	110.000	6,6%
Personeel	200.000	0-30%	30.000	1,8%
Operationeel	300.000	0-30%	90.000	5,4%
Samenwerkingsverbanden:	2.080.000	10-90%	682.500	40,7%
Totaal:	4.325.000		1.238.000	69%

7. Precariobelasting

De gemeente Weesp legt vanaf 2016 precariobelasting op nutswerken op. Liander is vanaf 2016 in beroepszaak met de gemeente Gooise Meren (voorheen met de gemeente Naarden) verwickeld over het betalen van deze belasting. Liander heeft ook voor de gemeente Weesp aangegeven in beroep te gaan voor het betalen van precariobelasting op nutsnetwerken en daarvoor wacht het de afloop van de beroepszaak met Gooise Meren af. De rechtbank Midden-Nederland en na een hoger beroep ook het Gerechtshof in Amsterdam heeft de gemeente Gooise Meren in het gelijk gesteld aangaande het betalen van de belasting; ook door de Hoge Raad is de gemeente Goois Meren in het gelijk gesteld. Liander heeft het bezwaar tegen de aanslagen 2016, 2017 en 2018 ingetrokken.

8. VVE beleid

Vanaf 2019 is het door de gemeenteraad vastgestelde VVE beleid inkomensafhankelijk en variabel (ouders hebben de keuze er wel of geen gebruik van te maken). Het begrote bedrag in programma 4 is opgenomen op basis van een geschat aantal peuters dat VVE volgt in 2020 met een geschatte inkomensafhankelijke ouderbijdrage (beide op basis van kwartaalrapportages). Het werkelijke aanbod kan afwijken en dit brengt een risico met zich mee van naar schatting € 100.000.

9. Horn 5

De goedkeuring van het saneringsplan is verlengd, de sanering verloopt vooralsnog voorspoedig. Naar verwachting kan de grond in de eerste helft van 2020 verkocht worden. De grond wordt op de markt gezet voor ontwikkeling via collectief particulier opdrachtgeverschap. Met de voorlopige resultaten van de sanering en het bouwrijp maken van het perceel t.b.v. verkoop is het financieel risico beperkt. Er bestaat een risico dat de verkoopprijs van de kavel lager uitvalt dan verwacht. Gelet op de marktontwikkelingen en het zeer beperkte aanbod van kavels is dat risico beperkt.

10. Nijverheidslaan

In november 2018 is besloten om het bedrijfspand Nijverheidslaan 9 in beginsel te verkopen aan zittende huurders en bedrijfspand Nijverheidslaan 14 nog 1 jaar te verhuren en daarna de locatie aan te bieden voor een initiatief in de sfeer van nautische activiteiten en horeca met bijpassende parkeergelegenheid. Risico's zijn aanwezig daar nog geen overeenstemming is bereikt over de verkoop van de panden, de bouwkundige staat van de panden zwak is, er bij de bouw van de panden asbesthoudend materiaal is gebruikt en de bodem verontreinigd is. Er bestaat daarmee een risico dat de marktwaarde van de opstallen (en grond) lager uitvalt dan de boekwaarde.

11. Renterisico

De gemeente Weesp trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven.

Een mogelijk risico is de stijging van het rentepercentage. Momenteel is het rentepercentage historisch laag. Met de huidige rentestand levert de herfinanciering van € 5 mln. langlopende lening in 2019 een jaarlijks voordeel op van ongeveer € 50.000. Een rentestijging met 1% voor de jaarlijkse herfinanciering van de langlopende geldlening betekent dat het voordeel weg is en er geen voordeel c.q. nadeel is.

Beheersmaatregel: Aantrekken van benodigde financieringsmiddelen geschiedt met inachtneming van de vigerende kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Om aan de kasgeldlimiet te voldoen wordt toegezien op de verhouding tussen kort- en langlopende leningen. Voor een toelichting op de rente(risiconorm), kasgeldlimiet wordt verwezen naar de paragraaf Financiering in deze begroting.

12. Datalekken

Er is sprake van een datalek als derden, die geen toegang zouden mogen hebben tot bepaalde persoonsgegevens, toch die informatie in handen krijgen. Een datalek kan optreden als de servers van een bedrijf worden gehackt en gevoelige informatie wordt gestolen, maar ook als een medewerker een smartphone, laptop of usb-stick met gevoelige informatie verliest. Zelfs een geprinte lijst met klantgegevens die wordt gestolen, geldt als datalek.

Een datalek levert naast grote imagoschade ook feitelijke schade op als gevolg van herstelmaatregelen. Bovendien kan de autoriteit persoonsgegevens forse boetes opleggen (oplopend

tot € 800.000 per gebeurtenis) in geval een organisatie onvoldoende maatregelen heeft getroffen om het ontstaan van datalekken te voorkomen, dan wel verwijtbaar heeft gehandeld in geval van een feitelijk datalek.

13. Bestuurlijke toekomst (fusie)

Voor de voorbereidingen voor het uitvoeren van het raadsbesluit om op termijn ook een bestuurlijke fusie aan te gaan met de gemeente Amsterdam zijn middelen nodig. Denk bijvoorbeeld aan middelen om een participatietraject vorm te geven. Op dit moment is nog niet bekend wat de kosten van de voorbereidingen zullen zijn. Voor de welke stappen in het proces middelen nodig zijn is op dit moment nog niet bekend.

14. Plan van aanpak dynamisch archief

Naar aanleiding van het gesprek met de archiefinspectie van de provincie Noord-Holland, waarin is aangekondigd dat Weesp mogelijk het oordeel "niet adequaat" zal krijgen, zal een plan van aanpak opgesteld moeten worden om het dynamisch archief te verbeteren. Naast een wettelijke plicht gaat het ook om een politiek risico in de verantwoording aan de raad.

Het plan zal inzetten op het aantrekken van een tijdelijke projectleider, het wegwerken achterstand, harmoniseren van processen met Amsterdam en voorbereiden van de overdracht aan Amsterdam. De kosten voor het opstellen en uitvoeren van het plan worden de komende maanden inzichtelijk gemaakt.

15. Kosten grenscorrectie

Het college van Gooise Meren heeft de provincie Noord-Holland verzocht om, op basis van de Wet arhi, de hoogte van de financiële verrekening tussen de gemeenten Gooise Meren en Weesp als gevolg van de grenscorrectie Bloemendalerpolder vast te stellen. De provincie heeft in 2018 het besluit genomen dat de gemeente Weesp een vergoeding van € 110.000 dient te betalen aan de gemeente Gooise Meren voor het onderdeel 'Plankosten na het aangaan van de SUOK'. De gemeente Weesp heeft de vergoeding als gevolg van het provinciebesluit overgemaakt naar Gooise Meren. Met Gooise Meren is eind 2018 overleg geweest over de afwikkeling van de bijdrage van de ontwikkelaars voor externe kosten voor opstellen bestemmingsplannen en MER, daarbij is een akkoord bereikt dat Gooise Meren inmiddels ook bestuurlijk heeft bekrachtigd. De gemeente Gooise Meren heeft daarnaast wel bezwaar aangetekend tegen het besluit van de provincie en meent nog recht te hebben op een verrekening van € 266.000. De kans dat verrekening moet plaatsvinden wordt als klein ingeschat.

16. Overige risico's/onzekerheid

Het is niet realistisch om te veronderstellen dat 100% van de risico's in beeld gebracht kunnen worden. Echter door het uitvoeren van een risico-inventarisatie is getracht een zo compleet mogelijk beeld te verkrijgen. Om tegemoet te komen aan de onzekerheid is rekening gehouden met een factor 1,25. Met andere woorden: voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van de geïnventariseerde risico's vermenigvuldigd met een factor 1,25.

Hierna wordt een samenvatting van de geïnventariseerde risico's weergegeven.

Geïventariseerde risico's 2020

(Bedragen x € 1.000)			Reken-	Risico-	
Nr.	Onderwerp	Kans	Bedrag	percentage	bedrag
1	Gewaarborgde geldleningen	Zeer laag	1.722	5,00%	86
2	Achtereengpositie	Zeer laag	1.433	5,00%	72
3	<i>Open einderegelingen:</i>				
	Sociaal domein	Hoog	1.556	62,50%	973
	Leerlingenvervoer	Gemiddeld	114	37,50%	43
4	WiKro leiding	Gemiddeld	1.000	37,50%	375
5	Natuurwetgeving	Hoog	80	62,50%	50
6	Verbonden partijen	Gemiddeld	185	37,50%	69
7	Precariobelasting	Laag	623	12,50%	78
8	VVE beleid	Hoog	100	62,50%	63
9	Horn 5	Zeer laag	280	5,00%	14
10	Nijverheidslaan	PM			N.b.
11	Renterisico	Laag	50	12,50%	6
12	Datalekken	Laag	800	12,50%	100
13	Bestuurlijke toekomst	PM	210		N.b.
14	Pva Dynamisch Archief	PM			N.b.
15	Kosten Grenscorrectie	Zeer laag	266	5,00%	13
	Subtotaal		8.153		1.941
16	Onzekerheid (factor 1,25)				485

Totaal benodigd weerstandsvermogen

2.427

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Om dit te bereiken is op 15 mei 2015 artikel 11 van het BBV gewijzigd. Vanaf de jaarrekening 2015 zijn de kengetallen opgenomen voor: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit.

De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Ze geven inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid en vooral het verloop ten opzichte van voorgaande jaren. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in haar beoordeling van de financiële positie moeten betrekken om daar een oordeel over te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol.

Hierna worden de kengetallen conform het BBV weergegeven en toegelicht.

Kengetallen:	Cat.	Cat.	Cat.	Verloop van de kengetallen					
	A	B	C	JR 2018	BG 2019	BG 2020	BG 2021	BG 2022	BG 2023
netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%	73%	88%	112%	106%	103%	97%
nettoschuldquote gecorr. voor alle verstrekte geldleningen	<90%	90-130%	>130%	69%	84%	109%	103%	100%	95%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	16%	14%	12%	13%	14%	15%
grondexploitatie				0%	0%	0%	0%	0%	0%
structurele exploitatieruimte				0%	-2%	0%	-1%	0%	2%
belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	101%	100%	102%	102%	102%	102%

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge

schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Als de netto schuldquote de 90% passeert, springt het licht op oranje, boven de 130% op rood. Op basis van deze grove indicatie zit de gemeente Weesp met 112% in de oranje zone.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Omdat de solvabiliteitsratio lager is dan 20%, is er sprake van een risico.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2020 zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten op te vangen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft de potentiële ruimte aan die een gemeente heeft om haar structurele baten te verhogen om stijgende structurele lasten op te vangen. De onroerendzaakbelasting, de rioolheffing en de reinigingsheffing bepalen hoe hoog de woonlasten per gemeente zijn. Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t worden vergeleken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uitgedrukt in een percentage daarvan. Weesp ligt met 102% dichtbij het landelijk gemiddelde.